

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΕΤΡΑΜΗΝΩΝ 2020-21

Β΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΕΣΕΚ

ΤΡΙΤΗ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 2021

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΟΓΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ (Α΄ ΣΕΙΡΑ)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Β073

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ: 90 λεπτά

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΡΕΙΣ (3) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου απαντήσεων να συμπληρώσετε όλα τα κενά με τα στοιχεία που ζητούνται.
2. **Να απαντήσετε ΟΛΑ τα ερωτήματα.**
3. **Να μην αντιγράψετε τα θέματα** στο τετράδιο απαντήσεων.
4. Να μη γράψετε πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
5. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα **μόνο με μπλε πένα ανεξίτηλης μελάνης**. Μολύβι επιτρέπεται, μόνο αν το ζητάει η εκφώνηση, και μόνο για σχήματα, πίνακες, διαγράμματα κ.λπ.
6. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Να απαντήσετε σε όλα τα θέματα.

ΜΕΡΟΣ Α΄

(20 μονάδες)

A1. Καθένα από τα στοιχεία της στήλης Α αντιστοιχεί με ένα από τα στοιχεία της στήλης Β. Να γράψετε στο τετράδιο εξέτασής σας τους αριθμούς της **στήλης Α** και δίπλα από τον κάθε αριθμό το γράμμα της **στήλης Β** που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. Αριστοτέλης	α. «Μαιευτική μέθοδος»
2. Ηράκλειτος	β. «Άγραφος χάρτης»
3. Σωκράτης	γ. «Θεμελιωτής της Λογικής»
4. Αναξιμένης	δ. «Τὰ πάντα ῥεῖ»
5. Λοκ	ε. «Αέρας»

(5 X 2 = 10 μονάδες)

A2. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λανθασμένο, γράφοντας στο τετράδιο εξέτασής σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση, τη λέξη «**σωστό**» ή «**λάθος**».

α. Από την αρχαιότητα, οι φιλόσοφοι επιδιώκουν να συνδυάσουν τις διάφορες γενικές θεωρίες και αντιλήψεις και να διαμορφώσουν μία συνολική και λογικά συνεκτική (χωρίς αντιφάσεις) θεώρηση του κόσμου και της θέσης του ανθρώπου μέσα σε αυτόν.

β. Η λογική η οποία περιέχει μόνο δυο τιμές αληθείας, αυτές της αλήθειας και του ψεύδους, λέγεται δίτιμη.

γ. Ο Καντ επιδίωξε να γεφυρώσει τον ορθολογισμό με τον εμπειρισμό.

δ. Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, οι καθολικές έννοιες (τα «καθόλου») δεν είναι πράγματα ξεχωριστά από τα φυσικά αντικείμενα, αλλά προκύπτουν από αυτά μέσω της νοητικής αφαίρεσης.

ε. Οι σοφιστές δεν ενδιαφέρονταν τόσο για την πειθώ όσο για την αναζήτηση της αλήθειας.

(5 X 2 = 10 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ Β΄

(40 μονάδες)

Να δώσετε σύντομες απαντήσεις (έκταση: 70-110 λέξεις)

B1. Τι υποστηρίζει η «θεωρία της αντιστοιχίας» για την αλήθεια; Εξηγήστε.

B2. Ποια είναι η θέση του Θαλή για το ζήτημα της αρχής του κόσμου; Εξηγήστε.

B3. Τι υποστηρίζουν οι εμπειριστές για την πηγή της γνώσης; Εξηγήστε.

B4. Σύμφωνα με τη Λογική, πότε λέμε ότι μία πρόταση είναι «αληθής» και πότε «ψευδής»; Εξηγήστε. Δώστε **ένα (1)** παράδειγμα για την κάθε έννοια.

(4 X 10 = 40 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ Γ΄

(40 μονάδες)

Να δώσετε διευρυμένες απαντήσεις (έκταση: 250-300 λέξεις)

Γ1. Ο Πλάτωνας, για να καταστήσει σαφή την έννοια των «ιδεών», αναφέρεται στον μύθο του σπηλαίου, στον οποίο παρουσιάζει με συμβολικό και δραματικό τρόπο την κατάσταση του ανθρώπου και την προσπάθειά του να ξεφύγει από τον κόσμο των αισθήσεων.

α. Έχοντας κατά νου τον μύθο του σπηλαίου, να εξηγήσετε τι συμβολίζουν: (i) οι δεσμώτες και (ii) ο «έξω» κόσμος.

β. Γιατί, κατά τη γνώμη σας, το μήνυμα του συγκεκριμένου μύθου θεωρείται διαχρονικό; Εξηγήστε.

Γ2. Αφού μελετήσετε το πιο κάτω παράθεμα και αξιοποιήσετε τις φιλοσοφικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στο ερώτημα που ακολουθεί:

«Με τον ατομισμό του Δημόκριτου συμπληρώνεται ο κύκλος της αρχαϊκής φιλοσοφίας. Ο Δημόκριτος φτάνει σ' έναν μεγάλο βαθμό απομυθοποίησης του κόσμου και του ανθρώπου. Με την επιστημονική του θεωρητική φαντασία κατόρθωσε να συλλάβει και να διατυπώσει κάτι, που ξεπερνούσε κατά πολύ την περιορισμένη εμπειρία της εποχής του: την εικόνα μιας απέραντης ποικιλίας κοσμικών συστημάτων, που είχαν όμως την ίδια σύσταση και την ίδια δομή στηριγμένη στα αόρατα στοιχεία, τα άτομα. Μια εικόνα υπερβαίνουσα τόσο τις αισθήσεις όσο και τα φαινόμενα, που μπορεί να χαρακτηρίσουμε αφηρημένη και που συγχρόνως ήταν τόσο συγκεκριμένη, ώστε να σώζει τα φαινόμενα».

Μιχαηλίδης, Κ. (1990) *Οι Προσωκρατικοί*, Αθήνα: Χριστάκης, σ. 108-109.

Ερώτημα: (α) Για ποια θεωρία γίνεται λόγος στο παραπάνω παράθεμα; Εξηγήστε.
(β) Ποιες δύο αντίθετες απόψεις συνδυάζει η συγκεκριμένη θεωρία; Εξηγήστε.

(2 X 20 = 40 μονάδες)

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ